

Foregående Dragsholm Amt, Nyekiøbing.

XV. Tryggevelde-Amt.

Tryggevelde-Amt grændser mod Norden til Roeskilde-Amt; mod Østen til Havet eller Østersøen; mod Vesten til Ringsted-Amt; mod Sønden til Vordingborg-Amt.

Dette Amt er samlet tillige, med Vordingborg-Amt under een Amtmand. Tryggevelde-Amts Hartkorn er 9921 Tdr. kontribuerende, foruden Skov- og Mølleskyld. Udi dette Amt ere mange skønne Skove med alle Slags Vildt. Dette Amt indbefatter tre Herreder, hvilke ere: 1) Biefverskov-Herred; 2) Stevns-Herred; og 3) Faxsøe-Herred.

Vi merke nu hvert Herred især:

A. Biefverskov-Herred.

Biefverskov-Herred indbefatter 14 Kirkesogne, hvilke ere disse følgende: 1) Biefverskov-Sogn, har 290 Tdr. 2) Haarløv-Sogn, har 353 Tdr. 3) Himlingøie-Sogn, har 126 Tdr. 4) Valløebye-Sogn, har 99 Tdr. 5) Taarnbebye, har 148 Tdr. 6) Valløestifts-Kirkesogn. 7) Lidemark-Sogn, har 130 Tdr. 8) Voldersløv-Sogn, har 112 Tdr. 9) Giørsløv-Sogn, har 294 Tdr. 10) Herfølge-Sogn, har 585 Tdr. 11) Sædder-Sogn, har 274 Tdr. 12) Ændesløv-Sogn, har 168 Tdr. 13) Draabye-Sogn, har 119 Tdr. 14) Lellinge-Sogn, har 68 Tdr., og af gammel Kiøge 34 Tdr.

Vi merke nu hvert Sogn især:

1) **Lidemark-Sogn**; dertil Hører Kirkebyen Lidemark, som har 13 Gaarde, 15 Huse. Gommerød, har 4 Gaarde, 1 Huus, Taagerød, har 2 Gaarde, 2 Huse. Ødemark, har 2 Gaarde, 1 Huus. Bidstrup, et Skovhuus, som har været en Bondegaard, hvis Jorder ere lagte under Lellinge.

2) **Biefverskov-Sogn** er Annexet til Lidemark-Kirke. Dertil hører Biefverskov-Bye, som har 19 Gaarde, 11 Huse. Kiulerup, har 9 Gaarde, 2 Huse. Gomersmark, har 5 Gaarde, 2 Huse. Vemmedrup, har 4 Gaarde, 6 Huse. Lundsgaarde, 2 Gaarde. Vindegaarde, 2 Gaarde. Skullerup, et Skovhuus, hvor tilforn har staaet to Gaarde, som ere lagte under Spanagergaard. Et Huus, Ridehuset kaldet.

3) **Haarlev-Sogn**; hvortil hører Kirkebyen Haarløv, som har 14 Gaarde, 10 Huse. Haarløv-Kroe og Veirmølle. Lille Linede, har 11 Gaarde, 5 Huse. Lystrup, har 6 Gaarde, 1 Huus. Lille Taarnbye, har 7 Gaarde, 4 Huse. Ammerup, har 4 Gaarde. Ved Kirkegaarden er en stor Høi, hvor Kong Holler er begravet.

4) **Gimlingøie-Sogn**; hvortil hører Kirkebyen Gimlingøie, som har 19 Gaarde, 14 Huse.

5) **Valløebye-Sogn**; dertil hører Kirkebyen Valløebye, som har 17 Gaarde 17 Huse. Valløe-Kroe, og 4 Huse ved Valløe

6) **Taarnbye-Sogn** er Annexet til Valløebye-Kirke. Dertil hører Kirkebyen Taarnbye, som har 19 Gaarde, 1 Boel, 13 Huse.

7) **Valløestifts-Sogn**. Dertil hører:

Valløestift eller Slot, en overmaade smuk og prægtig Bygning midt i Skoven beliggende en Miil sønden for Kiøge i en meget behagelig Egn. Dette Gods købte Kong Friderik den Fierde af den Scheelske Familie, tilligemed Billesborg og mere Gods, og derpaa oprettede det til et Grevskab med alle grevelige Privilegier og Friheder, og forærede det til sin anden Dronning, Anne Sophie, at det skulde vare hendes Enkesæde; men ved Kong Friderik den Fierdes Død blev det forandret. Siden gav Kong Kristian den Siette Grevskabet, Valløe til sin Dronning Sophie. Magdalene, som gav det til et

Stift for adelige Frøkener, som bestaaer af en Abbedisse, en Dekanesse og ti Frøkener. Disse Stifts-Damer bære et ponceaurødt Ridderbaand fra venstre Skulder til høire Side. Til dette Stift lagde Dronning Sophie Magdalene Valløe, Billesborg, Gunderup og Lellingegaarders Indkomst. I Slotskapellet, som efter kongelig Befaling af Aar 1740 skal kaldes Slotskirke, holdes vechselviis dansk og tydsk Prædiken af Stiftets egen Præst, som nyder aarlig Løn af Stiftet, og frie Værelser i Stiftets tilhørende Bygninger. Dette Stift blev med stor Højtidelighed indviet i Kong Kristian den Siettes og Dronning Sophie Magdalenes høie Nærværelse den 14. Maji Aar 1738 Valløe-Hovedgaardstaxt er 79 Tdr. 1 Skp. 3 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fkr. 2 Alb. Alle Slottets høie og lave Betientere boe i een Gade uden for Slotsbroen, og søge deres Gudstieneste i Valløe-Slotskirke.

8) **Ændesløv-Sogn**; hvortil hører Kirkebyen Ændesløv. Aggerup og Povelstrup.

9) **Vraabye-Sogn** er Annexet til Endesløv-Kirke. Dertil hører Kirkebyen Vraabye. Straadeberg.

10) **Herfølge-Sogn**. Dertil hører Kirkebyen Herfølge, som har 21 Gaarde, 5 Boel, 25 Huse. Udi denne Bye ere to Hospitaler, et lidet af Bindingsværk for 8 Lemmer, stiftet af den Scheelske Familie, og et større grundmuret Hospital, stiftet af Dronning Anne Sophie Aar 1729 for 36 Lemmer, til hvis sygelige Omstændigheder lønnes en Chirurgus. Æiøie, tilforn Egøe, har 10 Gaarde, 10 Huse; Vidskølle, har 17 Gaarde, 3 Boel, 7 Huse. Tranemosemølle, 1 Boel. Hadstrup, har 9 Gaarde, 1 Huus. Klemenstrup, har 3 Gaarde, 1 Huus. Tessebølle, har 9 Gaarde, 2 Boel, 6 Huse. Syllerup, har 6 Gaarde, 2 Boel, 5 Huse. Aashøie, har 14 Gaarde, 4 Boel, 3 Huse. Svansbjerg, har 13 Gaarde, 5 Huse. Billesborg, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 67 Tdr. 1 Fkr. 1, Alb., Skovskyld 6 Tdr. 2 Skpr.; den er henlagt under Valløe-Stift. Gunderup, en Herregaard, hvis Hartkorn er 43 Tdr. 2 Alb., Skovskyld 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fkr. 1 Alb., og hører til Valløe-Stift. Uden for Herfølge-Bye imod Nordvest ere Kalkegruber, hvoraf Kalk brændes. Igiennem Herfølge-Bye flyder Kildevand af to Kilder, som ere vesten uden for Byen. Udi den Bye Aashøie ere ogsaa to rindende Kilder.

11) **Sædder-Sogn** er Annexet til Herfølge-Kirke. Dertil hører Byen, Sædder, hvis Kirke ligger paa en liden Bakke, som har 8 Gaarde, 1 Boel, 5 Huse. Ingelstrup, har 3 Gaarde, 5 Boel. Alkestrup, har 9 Gaarde, 4 Huse. Ringsbjerg, har 5 Gaarde, 5 Huse. Heinerup, har 6 Gaarde, 3 Huse. Heinerup-Skovhuse, 5 Boel. Sprettingegaard, een Gaard. Tolstrup, har 2 Gaarde, 1 Huus. Raavisgaard, een Gaard. Kanderød, har 3 Gaarde, 3 Huse. Sonnerup, har 5 Gaarde, 2 Huse.

12) **Voldersløv-Sogn**. Dertil hører Kirkebyen Voldersløv, som har 14 Gaarde, 3 Huse, foruden Præstegaarden. Dernæst 5 Skov- og Markhuse. Juellund, en Herregaard, oprettet af de to smaa Sædegaarde, kaldet Herlovstrup og Johnstrup.

13) **Giørsløv-Sogn** er Annexet til Voldersløv-Kirke. Dertil hører Kirkebyen Giørsløv, som har 18 Gaarde, 22 Huse; Skovhuse, 4 Huse. Slimminge, har 20 Gaarde, 12 Huse; Skovhuse, 4 Huse. Bøvede-Bye, har 2 Gaarde, 3 Huse. Udi Giørsløv, Bye er en privilegeret Krøe. Johnstrup og Herlovstrup ere afbrudte og lagte under Juellund.

14) **Lellinge-Sogn** er Annexet til Høielse-Sogn i Ramsøe-Herred; (see foran Pag. 121.) Til Lellinge-Sogn hører Kirkebyen Lellinge, som har 14 Gaarde, 15 Huse. Lellingegaard, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 65 Tdr. 5 Skpr. 1 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 25 Tdr. 4 Skpr. 2 Fkr. 2 Alb., og hører til Valløe-Stift. Lellinge-Mølle med sin Stampemølle og Grubbenværk. En Skovridergaard. Svinevadskroe. Nogle Skovhuse, 4 i Tallet. Lellinge-Kirke hører til Biefverskov-Herred.

B. Stevns-Herred.

Stevns-Herred adskilles ved et løbende Vand fra Siællands faste Land, og gjøres saa got som til en Øe. I fordom Tid kaldtes det Stifnes-Herred, fordi Klinton, det steile Forbjerg Stevens-Klint, beliggende yderst ved Søen, er farligt for Seilende. Dette Herreds Hartkorn er 4007 Tdr. kontribuerende, foruden Skov- og Mølleskyld. Dette Herred indbefatter 12 Kirkesogne, hvilke ere følgende: 1) Storeheddinge-Kiøbstædsogn, som har af Kiøbstædjord 301 Tdr. og landsbyejord 612 Tdr. Hartkorn. 2) Strøebye-Sogn, har 431 Tdr.

3) Varpeløv-Sogn, har 175 Tdr. 4) Maglebye-Sogn, har 426 Tdr. 5) Holtug-Sogn, har 315 Tdr. 6) Haunløv-Sogn, har 261 Tdr. 7) Høyerup-Sogn, har 116 Tdr. 8) Lilleheddinge-Sogn, har 223 Tdr. 9) Lydersløv-Sogn, har 325 Tdr. 10) Frørsløv-Sogn, har 232 Tdr. 11) Hellested-Sogn, har 355 Tdr. 12) Smørup- eller Smerup-Sogn, har 235 Tdr.

Vi merke nu hvert Kirkesogn især, nemlig:

1) **Storehedinge-Kiøbstædsogn**; dertil hører Storeheddinge, en Kiøbstæd. Seiersløv, en Bondebye, har 30 Gaarde, 16 Huse. Bielkerup, har 16 Gaarde, 6 Huse. Tomestrup, har 13 Gaarde, 6 Huse. Seinhuus, eet Huus, men Jorden er lagt under Erikstrup. Renge, har 12 Gaarde, 1 Huus. Ærikstrup, en Herregaard, hvis frie Hovedgaards-Taxt er 32 Tdr. 7 Skpr. Hartkorn. Den ligger paa Storeheddinges Mark, og hører under Stamhuset Giorsløv, som et Allodialgods.

Storeheddinge, en Kiøbstæd, beliggende 7 Mile fra Kiøbenhavn, og 3 Mile fra Kiøge; en ældgammel Bye, bygt efter Formodning af den hedenske Dronning Hetha. Den fik Kiøbstædprivilegier Aar 1441 af Kong Kristoffer den Tredie. Kirken, som støder til Herregaarden Erikstrup, er ottekantet imellem to Taarne, af hvilke det ene er højere end det andet. Byens Næring er deels Handel, deels Agerbrug. Til Byen er 300 Tdr. Hartkorn, hvoraf noget ikke er Kiøbstædjorder; men deraf skattes og gives Afgift til Universitætet i Kiøbenhavn. Byens Magistrat er en Byefoged og Byeskriver. Byetinget holdes paa Raadstuen. Byen holder selv en Post, som henter alle deres Breve i Kiøge hver Søndag-Morgen, og med samme Post afsender de deres Breve igien fra Byen til Kiøge Onsdag-Eftermiddag. Her holdes aarlig Marked den 13. Julii og 15. Augusti. Strax uden for Byen ligger en Mølle.

2) **Strøebye-Sogn**. Dertil hører allene Kirkebyen Strøebye, som har 51 Gaarde og 33 Huse. Kirken er bygt af Kridsteen.

3) **Varpeløv-Sogn**. Dertil hører allene Kirkebyen Varpeløv, som har 20 Gaarde, 9 Huse. .

4) **Holtug-Sogn**. Dertil hører Kirkebyen Holtug, som har 32 Gaarde, 25 Huse. Raabye, har 9 Gaarde, 10 Huse. Giørsløv eller Giorsløv, en Herregaard,

hvis Hovedgaards-Taxt er 201 Tdr. 2 Skpr. 2 Fkr., Skovskyld 3 Tdr., 5 Skpr. Den er Aar 1763 oprettet til et Stamhuus, hvortil er lagt de to Herregaarde Søeholm og Ærikstrup, under Navn af Allodialgods. Bønderne paa dette Gods have Eiendomsret over deres Gaarde, og ere hoveriefrie.

5) **Maglebye-Sogn** er Annexet til Holtug-Kirke. Dertil hører Kirkebyen Maglebye, som har 37 Gaarde, 28 Huse. Ved Kirken, som er bygt af Kridsteen, er et Ligkapel for Stamhuset Giorsløv. I Byen er et grundmuret Hospital for 12 Lemmer, 6 af hvert Kiøn, som nyder hver aarlig 12 Rdlr. Klippinge, har 16 Gaarde, 5 Huse. Søeholm, en Herregaard, som nu er henlagt tilligemed den Herregaard Erikstrup, som Allodialgods til Stamhuset Giorsløv. Søerup-Bye, er i Kong Friderik den Fierdes Tid lagt under Herregaarden Søeholm. Søeholms Vandmølle. Disse to Sogne, som tilforn have været adskilte, ere nu samlede.

6) **Lilleheddinge-Sogn**. Dertil hører Lilleheddinge-Bye, som har 23 Gaarde, 18 Huse, Lillehedinge

7) **Havneløv-Sogn** er Annexet til Lilleheddinge-Kirke. Dertil hører Havneløv, som har 18 Gaarde, 10 Huse. Skørpinge, har 10 Gaarde, 8 Huse. En Veirmølle. I Havneløv ere tre gode Kilder.

8) **Høyerup-Sogn**, hvis Sognepræst er tillige residerende Kapellan i store Heddinge. Dertil hører allene den Bye Høyerup, som har 13 Gaarde og 22 Huse. Høyerup-Kirke ligger yderst paa Stevns-Klint, neppe 15 Alen fra Klintens yderste Kant. Klinten under Kirken er steil, og Søen underminerer Klinten efterhaanden. Stevns-Klint er et Forbjerg, 40 Alen høit og ganske steilt, bestaaende af Kalk- og Kridtsteens-Lage, som af Vandet underskieres og falder ned i store Stykker, ja brydes og brækkes ned til Bygninger at opføre, og kaldes de Klintestene. Om Stevns-Klint kan læses Søren Abildgaards Beskrivelse over Stevns-Klint, Khavn. 1759.

9) **Lydersløv-Sogn**, hvortil hører Kirkebyen Lydersløv, som har 11 Gaarde, 7 Huse med Præstegaarden, Lunnebye, har 15 Gaarde, 6 Huse. Giesnøe-Bye, har 10 Gaarde, 10 Huse. Markhuse, 4 Huse. Leierstofte, har

een Gaard, 3 halve, 2 hele Huse. Høystrup, en Herregaard, bygt af Dronning Charlotta Amalia; den hører ind under Vemmetofte-Kloster. Til denne Herregaard er en Skov, kaldet Fælskov, hvorved ligger et meget farligt Rif ud i Søen, kaldet Fælskovs-Rif, som er særdeles farligt for de forbi seilende Skibe, om de komme det for nær.

10) **Frørsløv-Sogn** er Annexet til Lydersløv-Kirke. Dertil hører Kirkebyen Frørsløv, som har 28 Gaarde, 4 Boel 11 Huse. Dernæst Markhuse, 4 Huse.

11) **Hellested-Sogn**; hvortil hører Kirkebyen Hellested, som har 18 Gaarde, 28 Huse, foruden Præstegaarden, Degneboligen og en Mølle. Taastrup, har 12 Gaarde, 2 Huse. Arnøye, har 12 Gaarde, 9 Huse. Nyebye, har 7 Huse. Baarup, har 8 Gaarde, 2 Huse. Juellinge, en Herregaard, blev oprettet til et Baronie, men siden mageskiftet med andet Gods i Lolland; nu henhører denne Herregaard som en Feudalgaard under Grevskabet Bregentved. Denne Herregaards Hovedgaards-Taxt er 137 Tdr. 2 Skpr. 1 Alb., Skovskyld 7 Tdr. 5 Skpr.

12) **Smerup-Kirke**, (som er Annexet til Spiellerup-Kirke i Faxøe-Herred) regnes til Stevns-Herred, men Smerup-Sogn findes anført under Faxøe-Herred ved No. 4.

C. Faxøe-Herred.

Faxøe-Herred bestaaer af 3114 Tønder kontribuerende Hartkorn foruden Skov- og Mølleskyld, og indbefatter 10 Kirkesogne, hvilke ere følgende: 1) Karise-Sogn, har 348 Tdr. 2) Alsløv-Sogn, har 139 Tdr. 3) Spiellerup Sogn, har 163 Tdr. 4) Roholte-Sogn, har 263 Tdr. 5) Kongsted-Sogn, har 521 Tdr. 6) Turebye-Sogn, har 136 Tdr. 7) Faxøe-Sogn, har 795 Tdr. 8) Dalbye-Sogn, har 501 Td. 9) Østeregede-Sogn, har 60 Tdr. 10) Ulsøe-Sogn, har 188 Tdr. Til Faxøe-Herred hører 11) Frørsløv-Sogn, beliggende i Sorøe-Amt. 12) Vemmetoftekloster-Sogn.

Vi merke nu hvert Kirkesogn især:

1) **Karise-Sogn**, beliggende i Vordingborg-Amt. Dertil hører disse Byer: Karise, som har 12 Gaarde, 10 Huse, foruden Præstegaarden. Karise-Kirke ligger for sig selv uden for Byen paa Marken. Ved Kirken er opbyggt et prægtigt Begravelses-Kapel for den grevelige Moltkiske Familie af Grevskabet Bregentved. Karise-Kroe. Pebringe, har 4 Gaarde, 3 Huse. Olstrup, har 5 Gaarde, 2 Huse. Totterup, har een Gaard og 3 Huse. Store Linde, har 12 Gaarde, 8 Huse. Jørsløv, har 8 Gaarde, 7 Huse. Gammelbye, har 6 Gaarde, 3 Huse. Tryggevelde, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt, som er samlet med den Herregaard Alsløvs Hovedgaards-Taxt, er tilsammen 126 Tdr. i Skp. 2 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 12 Tdr. 5 Skpr. Ved denne Herregaard er en Stampemølle og en Klædefabrik. Rok Markhuse, 11 Huse, hvoriblant eet Tinghuus for Tryggevelde-Amt ligger ved Landeveien i Tryggevelde-Strædet.

2) **Alsløv-Sogn**, beliggende i Vordingborg Amt, er Annexet til Karise-Kirke. Dertil hører Alsløv-Bye, som har 8 Gaarde, 9 Huse. Taagerup, har 8 Gaarde, 5 Huse. Bunderød, har 5 Gaarde, 8 Huse. Holtegaard, een Gaard. Markhuse, 3 Huse. Alsløv, en Herregaard, som er henlagt under Grevskabet Bregentved. Gaardens Hovlængder og Forpagter-Værelser ere nu anlagte og opbygte af lutter Faxøe-Kalksteen, længere borte fra Gaarden ved den almindelige Landevei, Gangebroe kaldet, hvor nye Hovmarker ved Skovsrydning ere nu med prægtige levende Gierder af Hessel paa holsteensk Maade indrettede.

3) **Spiellerup-Sogn**, beliggende i Vordingborg-Amt. Dertil hører Spiellerup, som har 16 Gaarde, 1 Boel, 13 Huse. Udi Byen er et Hospital for 21 Lemmer. Spiellerup-Mølle. Spiellerup-Kroe. Skovhuse, 14 Huse. Vemmetofte-Herregaard. Vemmetofte-Bye er lagt under Herregaarden. Snelstrup-Bye, ligeledes under Herregaarden. For disse to Byer nyder Sognepræsten Refusion 68 Rigsdaler, saa og 22 Tdr. Byg, 12 Tdr Rug, 8 Tdr. Havre, og 3 Tdr. 5 Skpr. Erter aarlig. Om Vemmetofte forekommer siden under No. 5.

4) **Smerup-Sogn** er Annexet til Spiellerup-Kirke. Til dette Sogn hører Kirkebyen Smerup, som har 11 Gaarde, 7 Huse. Store Taasøye,

har 16 Gaarde, 24 Huse. Lille Taasøye, hvilken Bye, da Jorden blev deelt Aar 1768, blev bygt paa en Plads ned imod Stranden. Smerup-Kirke hører under Stevns-Herred.

5) **Vemmetoftekloster-Sogn** bestaaer af

Vemmetofte, tilforn en Herregaard, men nu et Slot og adeligt Jomfrukloster eller Stift, stiftet af Dronning Charlotta Amalia, Prinz Karl og Prinzesse Sophie Hedevig; og efter deres Død, ved en Fundats af 10 Junii 1739, oprettet af Kong Kristian den Siette. Stifts-Damernes Tal er 21. Priorinden nyder 250, Rdlr., og de øvrige Konventualinder hver 150 Rdlr. aarlig, samt frie Spiisning, Lys, Tvæt og Opvartning. Ved dette Kloster ere to Præster, en dansk og en tydsk Præst, hvilke alternere at prædike Høimesse og Aftensang i Slotskapellet. Ved dette Kloster er en lang Række af Bygninger til geistlige og verdslige Betientere, saa og adskillige Haandværksfolk, saa at alle disse Huse kan ansees for en liden Kiøbstæd. Til Vemmetofte-Kloster er henlagt Høystrupgaard og Gods, hvis Hartkorn tilligemed Vemmetoftes egen Hovedgaards-Taxt er tilsammen 325 Tdr. 4 Skpr. 3 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 16 Tdr. 2 Skpr. 1 Fkr. 1 Alb. Udi Skoven er et Liigkapel for Stifts-Damerne.

6) **Kongsted-Sogn**, beliggende i Tryggevelde-Amt. Dertil hører Kirkebyen Kongsted, som har 18 Gaarde, 26 Huse. Lystrup, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 40 Tdr. 4 Skpr. 2 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 1 Td. 7 Skpr. 2 Fkr. 2 Alb. Markhuse, 4 Huse. Tingerup, har 2 Gaarde, eet Huus. Hyllede, har 14 Gaarde, 6 Huse. Leestrup, har 15 Gaarde, 13 Huse. Aastrup, har 9 Gaarde, 3 Huse. Torup, har 4 Gaarde. Gunderup, har 2 Gaarde, 3 Huse. Boerup, har 8 Gaarde, 6 Huse. Boerup, 2 Møller. Svennerup, har 5 Gaarde, 1 Boel. Æskildstrup, har 11 Gaarde, 8 Huse. Æskildstrup-Mølle.

7) **Dalbye-Sogn**; dertil hører Kirkebyen Dalbye, som har 6 Gaarde, 1 Boel, 2 Huse. Babberup, har 8 Gaarde, 3 Huse. Rode, har 10 Gaarde, 4 Huse. Brødregaaarde, ere to Gaarde, som bleve udflyttede fra Rode, da de afbrændte Aar 1771. Borup, har 7 Gaarde, eet Huus. Jenstrup, har 4 Gaarde, 4 Huse. Høysten, har 13 Gaarde, 4 Huse. Frenderup,

har 7 Gaarde, 1 Boel, 3 Huse. Aas, har 3 Gaarde, eet Huus. Vitterup, har 4 Gaarde, 7 Huse. Drustrup, har 6 Gaarde, eet Huus. Taagerup, har 5 Gaarde, 2 Huse. Kielstrupgaard, een Gaard.

8) **Turebye-Sogn** er Annexet til Dalbye-Kirke. Dertil hører Turebyeholm, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 198 Tdr. 3 Skpr. ,3. Fkr. 2 Alb. Skovskyld 9 Tdr. 6 Skpr., og er henlagt under Grevskabet Bregentved. Den ligger strax ved Kirken, som er en Korskirke Nyebye, har 2 Gaarde. Børsted, har 4 Gaarde, 1 Huus. Turebye-Markhuse, 25 Huse. Trundhiems Huse, 5 Boel. Kæderup, har 9 Gaarde, eet Huus Nyehuse, har 4 Boel.

9) **Ulsø-Sogn**. Dertil hører Ulsø-Bye, har 2 Gaarde, 7 Huse. Øelstrup, har 10 Gaarde, 7 Huse. Nielstrup, har 12 Gaarde, 9 Huse. Skoverup, har 3 Gaarde, 2 Huse. Ulsø-Sogn har tilforn været annekteret med Frersløv-Kirke; men Aar 1775 blev den Forandring, giort, at Ulsø-Sogn og Braabye-Sogn i Ringsted-Herred bleve nu annekterede, da Braabye-Kirke var tilforn Annex-Kirke til Hasle og derimod blev Frersløv-Kirke giort til Annex-Kirke til Hasle-Kirke. (See tillige Ringsted-Herred No. 13.)

10) **Frersløv-Sogn**, beliggende i Sorøe-Amt, er Aar 1775 bleven giort til Annex-Kirke til Hasle-Kirke i Ringsted-Herred. Til dette Sogn hører Kirkebyen Frersløv, som har 14 Gaarde, 9 Huse. Ahrenfeltsborg, er afbrudt, og dens Marker lagte under Hovmarkerne, hvorfor Præsten nyder aarlig Refusion 30 Rdlr., og Degnen 10 Rdlr. Høstentorp, har 3 Gaarde, 1 Huus, som hører til dette Sogn; men den øvrige Deel af Byen hører til Tersløv Sogn.

11) **Østeregede-Sogn** er Annexet til Vesteregede-Sogn i Tybjerg-Herred. Til Sognet Hører Jomfruens-Ægede, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 93 Tdr. 2 Fkr., Skovskyld 8 Tdr. 2 Skpr. Markhuse, 14 Huse. Atterup, har 5 Gaarde, 3 Huse. Nyerup, een Gaard. En Mølle. Heidegaarde, 2 Gaarde. Aas, 2 Gaarde, 2 Huse.

12) **Faxøe-Sogn**, hvis Kirke tilhører Universitætet i Kiøbenhavn, og dets Vaaben staaer over Kirkedøren. Til dette Sogn hører Kirkebyen Faxøe,

som har 19 Gaarde, en Privilegeret Kroe, 50 Huse, foruden Præstegaarden og Degneboligen. Thystrup, har 8 Gaarde, 2 Boel, 8 Huse. Houbye, har 18 Gaarde, 25 Huse. Rosenlund, i fordum Tid Totterupholm, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 75 Tdr. 1 Skp. 3 Fkr. 1 Alb., Skovskyld 5 Skpr. Denne Gaard blev Aar 1748 erigeret til et Baronie, dog uden at nyde de 100 Tdr. Hartkorns Frihed imod Eftergivelse for at levere Lehnhefte. Markhuse, 5 Huse. Valleboe, har 8 Gaarde, 5 Huse. Stubberub, har 11 Gaarde, 3 Boel, 5 Huse. Jyderup, har 7 Gaarde, 5 Huse. Lille Ælmue, har 2 Gaarde, 2 Huse. Strandhoved, har 5 Gaarde, 2 Huse. Hyltofte, har 2 Gaarde, 2 Huse. Borrishoved, har 2 Gaarde, 3 Boel, 1 Huus. Reinstrup, har 3 Gaarde, 1 Huus. Fuglesang, een Gaard, 2 Boel. Ælsborghuus, 1 Boel. Store Faurebye, har 4 Gaarde, 2 Boel, 2 Huse. Lille Faurebye, har 2 Gaarde. Kissendrup, har 4 Gaarde, 2 Huse. Vivede, har 6 Gaarde, 7 Huse. Verløse, har 14 Gaarde, 6 Huse. Tokkerup, har 7 Gaarde, 2 Boel, 6 Huse. Æbbeskou, har 5 Gaarde, 4 Huse. Houbye- Mølle. Blaubeks-Mølle. Adskillige Huse, 11 Huse. Paa Faxøe-Byes nordre Mark opgraves Kalkstene, som ligge henved en Alen under Jordens Overflade Farøe-Bye ligger meget høit paa et Kalkbjerg. Disse mange Kalksteens-Grave tilhører adskillige Lods-Eiere, saasom Vemmetofte, Bregentved. De udhules efterhaanden til alle Sider, da Kalkstenene bortføres til Kalkovne, som deels have her ved Stedet, deels afsendes de med Fartøier til Kiøbenhavns Kalkbrænderie uden for Østerport. Ved den Bye Houbye er en god Kilde, som meget besøges St. Hans-Dag, og indsamler Gaver i sin Kildeblok.

13) **Roholte-Sogn**, beliggende i Tryggevælde-Amt. Dertil hører Roholte-Bye, som har 8 Gaarde, 8 Huse. Ourup, har 12 Gaarde, 2 Boel, 13 Huse. Store Ælmue, har 7 Gaarde, 3 Boel, 9 Huse. Vindbyeholt, har 2 Gaarde, 1 Boel, 3 Huse. Vindbyeholt-Kroe, hvor de omliggende Beboere have Vognmandslaugs Privilegier, til at befordre Reisende, men herfra til Vordingborg, eller og herfra til Kiøge. Vindbyeholt-Vandmølle. Mosebølle, har 4 Gaarde, 2 Boel, 8 Huse. Strandegaard, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 29 Tdr. 7 Skpr. 2 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 4 Tdr..

Denne Gaard ligger nær ved Stranden. Den Halvøe Fied, ligger tæt ved Herregaarden, og strækker sig næsten en Miil langt ud i Stranden, saa at Fied indelukker den lige over for beliggende Kiøbstæds Præstøe-Fiord. Denne Halvøe er begroet med Enebær og Lyng, saa og har den en ypperlig Græsgang. Fiskerhoved-Bye, er Aar 1661 afbrudt og lagt under Strandegaard, og derfor nyder Præsten Refusion aarlig 22 Rdlr. Lindesvold, en Herregaard, hvis Hovedgaards-Taxt er 33 Tdr. 6 Skpr. 1 Fkr. 2 Alb., Skovskyld 7 Skpr. Axelhoved og Hyllinge-Skouboe, er ogsaa afbrudt og lagt under Lindesvold, og derfor nyder Præsten aarlig Refusion 30 Rigsdaler. Ligeledes for en Aar 1686 afbrudt Ladegaard, Borup kaldet, som hørte under Baroniet Rosenlund, faaer Præsten af Rosenlunds Eiere aarlig Refusion 9 Rigsdaler og 3 Tønder Byg.

Kilde: Nicolay Jonge,

Kongeriget Danmarks chorografiske Beskrivelse.

Kiøbenhavn 1777

Johan Rudolph Thieles Bogtrykkerie og paa hans Forlag, boende i store Helliggieststrædet No. 150

Side 185 – 196.